

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้ เป็นการนำเสนอเนื้อหาการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล สรุปการทดสอบสมมติฐาน ข้อเสนอแนะ และแนวทางการวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. ทักษะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อการจัดการ โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และกิจกรรมความร่วมมือของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย
2. แนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับโครงสร้างเครือข่ายแบบรวมศูนย์ การบริหารโดยคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก และกิจกรรมการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
2. ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารห้องสมุดซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ / หัวหน้าห้องสมุด หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายของห้องสมุดที่เป็นสมาชิกของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยจำนวน 25 คน ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้สัมภาษณ์ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 โดยเป็นผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 19 คน และผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐจำนวน 2 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผล ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ทักษะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย และแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ

จากการศึกษาทักษะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยและแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ ในด้าน การจัดการ โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และกิจกรรมความร่วมมือของเครือข่าย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

1.1. การจัดการ

1.1.1. รูปแบบเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย

จากการศึกษาทักษะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อรูปแบบเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับเครือข่ายของห้องสมุดประเภทใดประเภทหนึ่ง ($\bar{X} = 4.10$)

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับรูปแบบเครือข่ายที่จะทำให้โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยประสบความสำเร็จ พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่ารูปแบบเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นเครือข่ายของห้องสมุดประเภทใดประเภทหนึ่ง ($\bar{X} = 3.95$) และไม่แน่ใจหรือเฉยๆว่ารูปแบบเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นเครือข่ายของห้องสมุดหลายประเภท ($\bar{X} = 3.48$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่ารูปแบบเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นเครือข่ายของห้องสมุดประเภทใดประเภทหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ดังนั้นโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยจึงควรเป็นเครือข่ายของห้องสมุดประเภทใดประเภทใดประเภทหนึ่ง คือเครือข่ายของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาก่อน เนื่องจากห้องสมุดในระดับเดียวกันจะมีทรัพยากรและเป้าหมายในการให้บริการแก่ผู้ใช้ที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนั้นการที่ห้องสมุดต่าง ๆ อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกันจะทำให้การบริหารจัดการ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณทำได้ง่ายกว่า และเมื่อโครงการฯ มีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้วจึงค่อยขยายขอบเขตสมาชิก หรือเชื่อมต่อกับเครือข่ายห้องสมุดประเภทอื่น เช่น ขยายขอบข่ายการดำเนินงานไปยังห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อไป

1.1.2. โครงสร้างเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อโครงสร้างเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงสร้างเครือข่ายแบบกระจาย ($\bar{X} = 3.76$) และโครงสร้างเครือข่ายแบบรวมศูนย์ ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับโครงสร้างเครือข่ายที่จะทำให้โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยประสบความสำเร็จ พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรมีโครงสร้างเครือข่ายแบบผสมผสาน ($\bar{X} = 3.95$) ควรมีโครงสร้างเครือข่ายแบบรวมศูนย์ ($\bar{X} = 3.67$) และควรมีโครงสร้างเครือข่ายแบบกระจาย ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรมีโครงสร้างเครือข่ายแบบผสมผสาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยมีสมาชิกอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ และในอนาคตหากโครงการฯ จะขยายการเชื่อมโยงเครือข่ายกับห้องสมุดประเภทอื่น การมีโครงสร้างเครือข่ายแบบผสมผสาน โดยการพิจารณาตามความเหมาะสมและข้อดีของโครงสร้างเครือข่ายประเภทต่าง ๆ ที่จะนำมาผสมผสานกัน น่าจะเป็นแนวทางที่ทำให้โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทยประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Rouse และ Rouse (1980) ได้กล่าวไว้ในทางปฏิบัติเครือข่ายห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้รูปแบบโครงสร้างแบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ได้เครือข่ายห้องสมุดจึงควรมีโครงสร้างเครือข่ายแบบผสมผสาน ดังนั้นจากสมมติฐานที่ว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงสร้างเครือข่ายแบบรวมศูนย์จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

1.1.3. ด้านการวางแผน

สำหรับการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยในด้านการจัดการ และแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านการวางแผน จำแนกเป็น 2 ประเด็นคือ ประเภทของแผน และผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

1.1.3.1 ประเภทของแผน

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อการวางแผนของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าการวางแผนการดำเนินงานระยะยาว และการวางแผนการดำเนินงานระยะสั้น ($\bar{X} = 4.00$) เท่ากัน

สำหรับการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ ในด้านประเภทของแผนพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ควรมีการวางแผนการดำเนินงาน

ระยะยาว ($\bar{X}=4.71$) และควรมีการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X}=4.67$) ตามลำดับ และเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรมีการวางแผนการดำเนินงานระยะสั้น ($\bar{X}=4.48$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาลแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรมีการวางแผนการดำเนินงานระยะยาว และควรมีการวางแผนกลยุทธ์ตามลำดับ นอกจากนั้นยังเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรมีการวางแผนการดำเนินงานระยะสั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นว่าการวางแผนเป็นกระบวนการในการกำหนดเป้าหมายตลอดจนการตัดสินใจเลือกแหล่งทรัพยากรสารสนเทศของเครือข่าย การวางแผนจึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นล่วงหน้าว่าเครือข่ายห้องสมุดจะสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้หรือไม่ นอกจากนั้นเป็นปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการด้านอื่นจะไม่สามารถดำเนินไปได้หากปราศจากการวางแผน (Martey, 2002) ในขณะที่การวางแผนกลยุทธ์จะช่วยให้โครงการฯ มี แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนขึ้นและปรับเปลี่ยนได้ตามสภาวะแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลง และเนื่องจากการวางแผนกลยุทธ์มีวิธีการที่เป็นพลวัต (Birdall 1997 : 298) ดังนั้นจึงเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าผู้บริหารเห็นว่าการวางแผนกลยุทธ์มี ความสำคัญกับความสำเร็จของโครงการฯ ซึ่งผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Turock (1984) และ Mishra (2001) ที่ว่าการวางแผนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเครือข่ายห้องสมุด

1.1.3.2. ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย คือ ผู้อำนวยการ / ผู้บริหารห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=4.43$) คณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ($\bar{X}=4.33$) และ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.29$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนควรเป็นผู้อำนวยการ / ผู้บริหารห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=4.81$) และคณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ($\bar{X}=4.52$) นอกจากนั้นผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าเป็นปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.38$) และอธิการบดี / ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=3.62$) ตามลำดับ ผู้มีส่วนร่วมอื่น ๆ ที่ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ควรเป็นผู้แทนจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเครือข่ายห้องสมุดและสารสนเทศ ($\bar{X}=5.00$) เท่ากัน ทั้งนี้มีผู้ตอบรายการละ 1 คน

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วจะเห็นว่ากลุ่มบุคคลข้างต้นล้วนแต่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งสิ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นว่าผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนควรเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเครือข่าย ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้แผนการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานมากที่สุด นอกจากนั้นเพื่อให้การวางแผนมีความชัดเจนยิ่งขึ้นจึงควรมีผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายมาร่วมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Woodsworth (1991) ที่ว่าในการดำเนินงานของเครือข่ายห้องสมุดมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลและประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินงานที่หลากหลาย เป้าหมายหนึ่งของเครือข่ายคือการทำให้ความต้องการของแต่ละห้องสมุดที่เป็นสมาชิกและความต้องการของเครือข่ายมาบรรจบกัน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เครือข่ายห้องสมุดจะต้องมีการวางแผนระยะยาวโดยอาจอนุญาตให้บุคลากรจากห้องสมุดสมาชิกและเจ้าหน้าที่ของเครือข่ายมีส่วนร่วมด้วย ขณะเดียวกันเครือข่ายอาจเชิญที่ปรึกษาจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเป้าหมายภาระงาน ตลอดจนการวางแผนการดำเนินงานด้วย

1.1.4. การกำหนดนโยบาย

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายคือ ผู้อำนวยการ/ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=4.24$) คณะทำงานซึ่งเป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=3.71$) ทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=3.62$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านการกำหนดนโยบาย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า ควรกำหนดโดยผู้อำนวยการ/ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=4.62$) และเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรกำหนดโดยทบวงมหาวิทยาลัย(ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.05$) คณะทำงานซึ่งเป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=4.00$) และอธิการบดี/ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=3.62$) ตามลำดับ

สำหรับผู้มีส่วนร่วมอื่น ๆ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรกำหนดโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเครือข่ายห้องสมุดและสารสนเทศ ($\bar{X}=5.00$) และเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรกำหนดโดยผู้แทนจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.00$) ตามลำดับ ทั้งนี้มีผู้ตอบรายการละ 1 คน

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วอาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นว่าการกำหนดนโยบายควรดำเนินการโดยผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งนี้หากพิจารณาจากการดำเนินงานของ OhioLINK ซึ่งเป็นเครือข่ายห้องสมุดที่ประสบความสำเร็จในสหรัฐอเมริกาจะเห็นว่า OhioLINK มีคณะกรรมการที่ปรึกษา (Library Advisory Council) ซึ่งประกอบด้วยอธิการบดี / ผู้อำนวยการของห้องสมุดที่ริเริ่มก่อตั้ง OhioLINK จำนวน 18 แห่ง และตัวแทนจากห้องสมุดอื่น ๆ ที่เป็นสมาชิก คือ วิทยาลัยที่เปิดสอนระดับ 2 ปี มหาวิทยาลัยเอกชน ห้องสมุดกฎหมาย และห้องสมุดแพทย์ นอกจากนี้ยังมี ประธาน รองประธาน และ

อดีตประธานคณะกรรมการประสานงานระดับสูงที่เพิ่งพ้นวาระไป ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและการวางแผน (Lee, 1999) ซึ่งบุคคลเหล่านี้ล้วนเป็นผู้บริหารระดับสูงที่มีความเกี่ยวข้องกับเครือข่ายทั้งสิ้น นอกจากนี้ ชูติมา สัจจามันท์ (2542) ยังเห็นว่าเครือข่ายจะประสบความสำเร็จได้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ สอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายดำเนินงานและการปฏิบัติงาน

1.1.5. การบริหารงาน

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อการบริหารงานของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับการบริหารงานโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิกและตัวแทนจากทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ($X=4.43$) และคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($X=3.52$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงาน พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรบริหารงานโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิกและตัวแทนจากทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และที่ปรึกษาจากเครือข่ายอื่นๆ ($\bar{X}=4.10$) คณะกรรมการที่ประกอบด้วยตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิกและตัวแทนจากทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.05$) และคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=3.52$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วอาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นว่าควรบริหารโดยกลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการฯ คือ ตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งห้องสมุดที่เป็นสมาชิกของเครือข่าย และทบวงมหาวิทยาลัยที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด ขณะเดียวกันก็ควรมีผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาจากเครือข่ายอื่นให้คำแนะนำควบคู่กันไปด้วย ซึ่ง Woodsworth (1991) กล่าวว่าในการบริหารงานของเครือข่ายห้องสมุดมีปัจจัยหลาย

ประการที่มีผลในการกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็น กรอบการดำเนินงานตาม กฎหมาย ปรัชญาในการดำเนินงาน ตลอดจนจำนวนของสมาชิก ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ต้องนำมา พิจารณาในการจัดตั้งคณะผู้บริหาร สภา หรือคณะกรรมการ คณะกรรมการของแต่ละเครือข่าย อาจมีความแตกต่างกันในด้านจำนวน และกระบวนการคัดเลือก โดยคณะกรรมการอาจ ประกอบด้วย คณะกรรมการประจำ ซึ่งเครือข่ายที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรส่วนใหญ่มักมีคณะกรรมการ ประจำซึ่งเลือกตั้งมาจากตัวแทนของห้องสมุดที่เป็นสมาชิก และ คณะกรรมการที่ปรึกษาเครือข่าย ห้องสมุดมักมีคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาในกระบวนการเกี่ยวกับการตัดสินใจด้าน ต่าง ๆ เช่น ด้านนโยบาย การกำหนดค่าธรรมเนียม ตลอดจนกำหนดแผนการดำเนินงาน ซึ่งจากผลการวิจัยของ Turock (1984) และ Mishra (2001) ยังพบว่าการบริหารงานมี ความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเครือข่าย นอกจากนั้นการบริหารงานยังเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้ กิจกรรมที่มีในเครือข่าย ทั้งหมดดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยอีกด้วย ดังนั้นจากสมมติฐานที่ว่า ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับการบริหารงานโดยคณะ กรรมการที่เป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

1.1.6. สถานภาพ

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อสถานภาพของ โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดม ศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับสถานภาพโครงการอิสระภายใต้การกำกับของทบวง มหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.34$)

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ ในด้านสถานภาพ (ตารางที่ 32) พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก ว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับของ ทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.33$) และไม่แน่ใจ หรือเฉย ๆ ว่าควรเป็นหน่วยงานอิสระ ($\bar{X}=3.29$) และหน่วยงานในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=2.81$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมองว่า การที่โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยจะประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ในการร่วมมือกันอย่างแท้จริงได้ โครงการฯ ควรมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกของโครงการฯ ทั้งหมดอยู่ภายใต้สังกัดของทบวงมหาวิทยาลัย ดังนั้นทบวงมหาวิทยาลัยจึงควรมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการฯ ด้วย นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของNonglak Minainit (1981) ที่ได้เสนอว่า ควรมีการจัดตั้งข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยภายใต้การดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างห้องสมุด ดังนั้นจากสมมติฐานที่ว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

1.1.7. บุคลากร

1.1.7.1. บุคลากรระดับบริหาร

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อบุคลากรระดับบริหารของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่าบุคลากรระดับบริหารของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย คือตัวแทนผู้อำนวยการ/ผู้บริหารห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=4.48$) รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.00$) และปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=3.57$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านบุคลากรระดับบริหาร พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับ

มากที่สุดว่า บุคลากรระดับบริหารควรเป็นตัวแทนผู้อำนวยการ/ผู้บริหารห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=4.62$) และเห็นด้วยในระดับมากกว่าบุคลากรระดับบริหารควรเป็นคณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ($\bar{X}=4.00$) ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=3.95$) และรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=3.95$) ตามลำดับ

สำหรับบุคลากรอื่น ๆ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 2 คนเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าบุคลากรระดับบริหารควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถที่ได้รับการคัดเลือก ($\bar{X}=5.00$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า บุคลากรระดับบริหารควรเป็นตัวแทนผู้อำนวยการ/ผู้บริหารห้องสมุดที่เป็นสมาชิก และ บุคลากรอื่น ๆ ก็ควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถที่ได้รับการคัดเลือกตามลำดับ อาจเป็นเพราะโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยเป็นเครือข่ายที่ไม่หวังผลกำไร ซึ่งเครือข่ายที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรส่วนใหญ่มักมีคณะกรรมการประจำซึ่งมักมาจากการเลือกตั้งจากตัวแทนของห้องสมุดที่เป็นสมาชิก (Woodsworth, 1991) ตัวอย่างคณะกรรมการบริหารของภาควิชาห้องสมุดมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย (Consortium of University Research Libraries : CURL) (CURL, 2005) ซึ่งเป็นภาควิชาห้องสมุดที่ประสบความสำเร็จก็มาจากตัวแทนของห้องสมุดสมาชิกที่ผ่านการลงคะแนนคัดเลือกในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี นอกจากนี้ เพื่อให้ได้ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน เครือข่ายห้องสมุดอาจใช้วิธีคัดเลือกจากบุคคลที่มีความสามารถและมีความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายห้องสมุด เช่น ผู้บริหารระดับสูงของ OhioLink จะถูกสรรหาโดยคณะกรรมการบริหาร (Lee, 1999) เป็นต้น

1.1.7.2. บุคลากรระดับปฏิบัติงาน

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อบุคลากรระดับปฏิบัติงานของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกับบุคลากรระดับปฏิบัติงานของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยคือเจ้าหน้าที่จากทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.33$) และตัวแทนจากห้องสมุดสมาชิกทุกแห่ง ($\bar{X}=4.24$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านบุคลากรระดับปฏิบัติงาน พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรเป็นพนักงาน/เจ้าหน้าที่ประจำของเครือข่าย ($\bar{X}=4.62$) และเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรเป็นตัวแทนจากห้องสมุดสมาชิกทุกแห่ง ($\bar{X}=4.29$) และเจ้าหน้าที่จากทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.19$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรเป็นพนักงาน/เจ้าหน้าที่ประจำของเครือข่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันบุคลากรในระดับปฏิบัติงานของเครือข่ายเป็นคณะทำงานที่เป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการศึกษา ททบวงมหาวิทยาลัย (มนัสศิริ จันสุทธิราษฎร์, 2546) ดังนั้นผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจึงอาจเห็นว่าเครือข่ายควรมีพนักงาน/เจ้าหน้าที่ประจำของเครือข่าย เพื่อทำหน้าที่ประสานงานของโครงการฯ โดยตรงจะทำให้การดำเนินงานของเครือข่ายมีความสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรเป็นตัวแทนจากห้องสมุดสมาชิกทุกแห่งและเจ้าหน้าที่จากทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดเห็นว่านอกจากพนักงาน / เจ้าหน้าที่ประจำของเครือข่ายแล้ว ตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิกควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้วย ซึ่งหากพิจารณาจากการดำเนินงานของ OhioLINK จะเห็นว่าในระดับปฏิบัติการมีกลุ่มผู้นำการอนุวัติ (Lead Implementers Group) ซึ่งมาจากบรรณารักษ์ฝ่ายระบบหรือตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก (Lee, 1999) เข้าร่วมด้วย

ขณะเดียวกันการที่ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าบุคลากรระดับปฏิบัติงานควรเป็นเจ้าหน้าที่จากทบวงมหาวิทยาลัยด้วยนั้น หากพิจารณาจากผลการศึกษาด้านสถานภาพแล้ว ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงอาจเห็นว่าเจ้าหน้าที่จากทบวงมหาวิทยาลัยควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้วยเช่นกัน

1.1.8. วิธีติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดในเครือข่าย

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อวิธีติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดในเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่า 5 วิธี คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) ($\bar{X}=4.43$) โทรสาร ($\bar{X}=4.24$) การจัดประชุมหรือสัมมนา ($\bar{X}=4.24$) โทรศัพท์ ($\bar{X}=4.10$) และไปรษณีย์ ($\bar{X}=3.95$) ตามลำดับ และไม่แน่ใจหรือเฉย ๆ กับการใช้อุปกรณ์สื่อสารสองทาง (Teleconference) ($\bar{X}=3.33$)

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านวิธีติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุด พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรติดต่อโดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) ($\bar{X}=4.81$) ส่วนวิธีที่ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก คือ การจัดประชุมหรือสัมมนา ($\bar{X}=4.43$) โทรศัพท์ ($\bar{X}=4.33$) โทรสาร ($\bar{X}=4.29$) จดหมายข่าว ($\bar{X}=4.00$) อุปกรณ์สื่อสารสองทาง (Teleconference) ($\bar{X}=3.95$) และไปรษณีย์ ($\bar{X}=3.71$) ตามลำดับ

สำหรับวิธีติดต่อสื่อสารอื่น ๆ พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 2 คน เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรติดต่อโดยเว็บเพจ (Webpage) ($\bar{X}=5.00$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรติดต่อไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) และวิธีอื่น ๆ คือ เว็บเพจ (Webpage) แสดงว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดด้วยวิธีการที่ทันสมัย

มีความรวดเร็ว และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจตญา มีลาภ(2538) ที่ว่าช่างงานห้องสมุดและสารนิเทศสำหรับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลควรใช้วิธีติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบออนไลน์ นอกจากนี้ นวภูมิพงศ์ เตชะดำรงสิน (2539) เสนอว่าในการดำเนินการของเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทยควรจัดทำ Home page ของแต่ละห้องสมุดขึ้น และควรมีศูนย์กลางในการจัดทำสารบบ (Directory) ของ Home page ของทุกห้องสมุดที่อยู่ในเครือข่ายไว้ที่เดียวกัน และจากงานวิจัยของ Turock (1984) และ Mishra (2001) ยังระบุว่าวิธีการติดต่อสื่อสารและจัดส่งเอกสารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานของเครือข่ายอีกด้วย

1.1.9. งบประมาณ

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่องบประมาณของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย (ตารางที่ 13) พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับเงินงบประมาณแผ่นดิน ($\bar{X}=4.76$) และเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับค่าบำรุงจากสมาชิกเครือข่าย ($\bar{X}=3.67$)

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้าน งบประมาณ พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรได้รับจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ($\bar{X}=4.86$) เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรได้รับจากค่าบำรุงจากสมาชิกเครือข่าย ($\bar{X}=4.10$) และเงินบริจาค ($\bar{X}=3.76$) ตามลำดับ และไม่แน่ใจหรือเฉย ๆ ว่า ควรได้รับจากเงินสนับสนุนจากสมาคมวิชาชีพ ($\bar{X}=3.33$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรได้รับจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งหากพิจารณาจากผลการศึกษาด้าน สถานภาพแล้ว ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย ดังนั้นโครงการฯ จึงควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินจากทบวงมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรพร เปรมสมิทธิ์ ที่ศึกษาเรื่องแนวคิดในการจัดตั้งช่างงานห้องสมุดทหาร(2537) และเจตญา มีลาภ(2538) ที่ศึกษาเรื่องแบบจำลอง

รายงานห้องสมุดและสารนิเทศสำหรับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งมีผลการวิจัยเหมือนกันว่า งบประมาณของรายงานทั้ง 2 ควรได้รับงบประมาณจากงบประมาณแผ่นดิน และตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544

นอกจากนั้นผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐยังเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรได้รับจากค่าบำรุงจากสมาชิกเครือข่ายและเงินบริจาค ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นว่างบประมาณของโครงการฯ ควรมาจากหลายแหล่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wareham (1987 quoted in Woodsworth, 1991) ที่ระบุว่าเครือข่ายห้องสมุดส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณจากหลายแหล่งและแหล่งงบประมาณสำคัญของเครือข่ายห้องสมุดมักมาจากค่าบำรุงหรือค่าธรรมเนียมจากสมาชิก ค่าธรรมเนียมในการให้บริการหรือขายผลิตภัณฑ์ของเครือข่าย งบประมาณสนับสนุนจากรัฐหรือหน่วยงานของรัฐบาล และเงินสนับสนุนหรือเงินบริจาคจากหน่วยงานภายนอก และจากงานวิจัยของ Turock (1984) และ Mishra (2001) ยังระบุว่า งบประมาณเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเครือข่ายห้องสมุด

1.1.10 สถานที่

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับสถานที่ของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เห็นด้วยในระดับมากกว่าการมีสำนักงานกลางเครือข่ายตั้งอยู่ในอาคารทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.48$)

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านสถานที่ พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีสำนักงานของคณะทำงานย่อยตามภูมิภาคตั้งอยู่ที่ห้องสมุดสมาชิกที่ทำหน้าที่ประสานงาน ($\bar{X}=5.00$) ทั้งนี้มีผู้ตอบจำนวน 1 คน และเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรมีสำนักงานกลางเครือข่ายตั้งอยู่ในอาคารทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.48$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรมีสํานักงานกลางเครือข่ายตั้งอยู่ในอาคารทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือ สํานักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชุมหรือดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการฯ มักทำที่ทบวงมหาวิทยาลัย การมีสํานักงานเครือข่ายตั้งอยู่ในอาคารทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือ สํานักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) จึงน่าจะมีความสะดวกในการประสานงาน และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเช่าอาคาร นอกจากนี้การมีสํานักงานกลางเครือข่ายตั้งอยู่ในอาคารทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ ยังทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเดินทางของ ห้องสมุดสมาชิกที่อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ด้วย

1.2 โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี

สำหรับการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย และการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ได้จำแนกเป็น 3 ประเด็นคือ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และการเชื่อมโยงเครือข่าย

1.2.1. ฮาร์ดแวร์

การศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับฮาร์ดแวร์จำแนกเป็น 3 ประเด็นคือ ผู้กำหนดคุณลักษณะ ผู้ดำเนินการจัดหา และคุณลักษณะของฮาร์ดแวร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

1.2.1.1. ผู้กำหนดคุณลักษณะในการจัดหาฮาร์ดแวร์

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับผู้กำหนดคุณลักษณะในการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะในการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการฯ คือ คณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ($\bar{X}=4.38$) ทบวงมหาวิทยาลัย(ปัจจุบันคือ สํานักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=3.81$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านผู้กำหนดคุณลักษณะในการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรกำหนดโดยคณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ($\bar{X}=4.33$) ผู้บริหารห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=3.81$) และทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=3.57$) ตามลำดับ และไม่แน่ใจหรือเฉย ๆ ว่าควรกำหนดโดยอธิการบดีหรือผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=2.81$)

ส่วนผู้มีส่วนร่วมอื่น ๆ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 4 คน เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรกำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ($\bar{X}=4.75$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่า ควรกำหนดโดยคณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ผู้บริหารห้องสมุดที่เป็นสมาชิก และทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ตามลำดับ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับผู้มีส่วนร่วมอื่น ๆ ว่าควรกำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าเพื่อให้ได้ฮาร์ดแวร์ที่มีคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการของห้องสมุดสมาชิกกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมดจึงควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะ ขณะเดียวกันก็ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีร่วมด้วยเพื่อให้ได้ฮาร์ดแวร์ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะงาน และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคตได้

1.2.1.2. ผู้ดำเนินการจัดหาฮาร์ดแวร์

จากการศึกษาศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับผู้ดำเนินการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าผู้มีส่วนร่วมในการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการฯ คือ คณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ($\bar{X}=4.29$) ทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.10$) และห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=3.90$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาศักยภาพของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับผู้ดำเนินการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยในระดับมากทุกรายการว่าควรเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการฯ คือ ทบวงมหาวิทยาลัย(ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ($\bar{X}=4.29$) คณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย ($\bar{X}=4.00$) และห้องสมุดที่เป็นสมาชิก ($\bar{X}=3.86$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากทุกรายการว่าควรเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดหาฮาร์ดแวร์ของโครงการฯ ซึ่งสังเกตได้ว่าบุคคลทุกกลุ่มข้างต้นเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารคิดว่าเพื่อให้ได้ฮาร์ดแวร์ที่มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับลักษณะงานทั้งหมดจึงควรมีส่วนร่วมในการจัดหาฮาร์ดแวร์จึงจะทำให้การดำเนินงานของโครงการฯ ประสบความสำเร็จ

1.2.1.3. คุณลักษณะฮาร์ดแวร์

จากการศึกษาศักยภาพของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับคุณลักษณะฮาร์ดแวร์ของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับคุณลักษณะฮาร์ดแวร์ทุกรายการ คือ อุปกรณ์อ่านภาพ (Scanner) สำหรับปฏิบัติงานการสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Collection) ($\bar{X}=4.05$) คอมพิวเตอร์ลูกข่ายสำหรับปฏิบัติงานการสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Collection) และอุปกรณ์สำรองไฟฟ้า ($\bar{X}=3.95$) เท่ากัน คอมพิวเตอร์แม่ข่ายกลาง (Database Server) เพื่อการบริการฐานข้อมูลเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม ($\bar{X}=3.86$) คอมพิวเตอร์ลูกข่ายสำหรับปฏิบัติงานสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ($\bar{X}=3.76$) และคอมพิวเตอร์แม่ข่ายย่อย (Local Server) เพื่อการสร้างฐานข้อมูลเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.71$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านคุณลักษณะฮาร์ดแวร์ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่แน่ใจหรือเฉย ๆ กับคุณลักษณะฮาร์ดแวร์ทุกรายการ คือ อุปกรณ์อ่านภาพ (Scanner) สำหรับปฏิบัติงานการสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์(Digital Collection) ($\bar{X}=3.33$) อุปกรณ์สำรองไฟฟ้า ($\bar{X}=3.29$) คอมพิวเตอร์ลูกข่ายสำหรับปฏิบัติงานการสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Collection) ($\bar{X}=3.24$) คอมพิวเตอร์แม่ข่ายกลาง(Database Server) เพื่อการบริการฐานข้อมูลเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม($\bar{X}=3.24$) คอมพิวเตอร์ลูกข่ายสำหรับปฏิบัติงานสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ($\bar{X}=3.24$) คอมพิวเตอร์แม่ข่ายย่อย(Local Server) เพื่อการสร้างฐานข้อมูลเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.19$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าในด้านแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านคุณลักษณะฮาร์ดแวร์ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่แน่ใจหรือเฉย ๆ กับคุณลักษณะฮาร์ดแวร์ทุกรายการ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมองว่าคุณลักษณะของฮาร์ดแวร์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการพิจารณาคุณลักษณะฮาร์ดแวร์จึงขึ้นอยู่กับพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและกิจกรรมที่จะดำเนินในอนาคต การคาดการณ์เกี่ยวกับฮาร์ดแวร์จึงเป็นไปได้ยาก นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงงบประมาณที่จะได้รับประกอบด้วยการดำเนินงานของโครงการฯจึงจะประสบความสำเร็จ

1.2.2. ซอฟต์แวร์

จากการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยเฉพาะร่วมกัน ($\bar{X}=3.86$)

สำหรับผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านซอฟต์แวร์ พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า

ควรใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยเฉพาะร่วมกัน ($\bar{X}=4.00$) และควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ห้องสมุดแต่ละแห่งใช้อยู่และเขียนโปรแกรมเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน ($\bar{X}=3.62$) ตามลำดับ และไม่แน่ใจหรือเคย ๆ ว่าควรใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ INNOPAC ($\bar{X}=3.33$) ควรใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS ($\bar{X}=3.24$) ควรใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon ($\bar{X}=3.19$) ควรใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Magic Library ($\bar{X}=2.90$) และควรใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ CDS/ISIS ($\bar{X}=2.48$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยเฉพาะร่วมกัน และควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ห้องสมุดแต่ละแห่งใช้อยู่และเขียนโปรแกรมเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยเฉพาะร่วมกัน น่าจะสอดคล้องกับความต้องการมากที่สุด การจ้างหน่วยงานหรือบริษัทเอกชนพัฒนาให้แม้จะมีค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างสูงกว่าการพัฒนาเองแต่อาจจะได้ผลเร็วกว่า (สมพิศ คูศรีพิทักษ์, 2539) และสามารถยืดหยุ่นได้ตามความต้องการ นอกจากนี้ในปัจจุบันห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของโครงการฯ มีการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้แล้วทุกแห่งแต่ค่อนข้างมีความหลากหลาย ดังนั้นหากมีการเขียนโปรแกรมเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันได้จะทำให้ประหยัดงบประมาณอย่างไรก็ตามแม้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติส่วนใหญ่ใช้ได้กับมาตรฐาน Z 39.50 ซึ่งช่วยในการค้นคืน และสร้างสหบรรณานุกรมระหว่างห้องสมุดที่ใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่แตกต่างกันได้ (What is Z 39.50?, 2002) แต่การเขียนโปรแกรมเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันอาจทำได้ยาก เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตระบบห้องสมุดอัตโนมัติไม่เปิดเผยข้อมูล

1.2.3. การเชื่อมโยงเครือข่าย

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเครือข่ายของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างห้องสมุดแต่ละแห่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ทางด่วนสารสนเทศของโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (Inter University Network : Uninet) ($\bar{X}=4.52$)

สำหรับผลการศึกษาศักยภาพของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านการเชื่อมโยงเครือข่าย (ตารางที่ 42) พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างห้องสมุดแต่ละแห่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ทางด่วนสารสนเทศของโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (Inter University Network : Uninet) ($\bar{X}=4.52$) เห็นด้วยในระดับมากกว่าควรเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างห้องสมุดแต่ละแห่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ทางด่วนสารสนเทศของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ($\bar{X}=3.90$)

สำหรับวิธีอื่น ๆ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 7 คน เห็นด้วยในระดับมากกว่าควรเช่าเส้นทางสำรองของบริษัทเอกชน ($\bar{X}=4.43$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างห้องสมุดแต่ละแห่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ทางด่วนสารสนเทศของโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย อาจเป็นเพราะโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยมีสมาชิกเป็นห้องสมุดของรัฐภายใต้สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ตลอดจนหากพิจารณาจากผลการศึกษาในด้านสถานภาพแล้วผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย การเชื่อมโยงเครือข่ายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ทางด่วนสารสนเทศของโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (Inter University Network : Uninet) จึงน่าจะมีความเหมาะสม

อย่างไรก็ตามผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐยังเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรเช่าเส้นทางสำรองของบริษัทเอกชน และควรเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างห้องสมุดแต่ละแห่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ทางด่วนสารสนเทศของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ด้วย อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าโครงการฯ ควรหาเส้นทางสำรองในกรณีที่เส้นทางหลักไม่สามารถใช้งานได้หรือมีความหนาแน่น

1.3. กิจกรรมความร่วมมือ

1.3.1. กิจกรรมความร่วมมือของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย

จากการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับกิจกรรมความร่วมมือของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับกิจกรรมการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.81$) การสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.76$) การสร้างฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมห้องสมุดมหาวิทยาลัย และการประชุมหรือสัมมนา ($\bar{X}=4.67$) เท่ากัน การฝึกอบรม / การประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X}=4.62$) และการกำหนดมาตรฐานในการลงรายการร่วมกัน ($\bar{X}=4.52$) ตามลำดับ เห็นด้วยในระดับมากกับการจัดหาฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.48$) และการจัดหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.29$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาในภาพรวมแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับกิจกรรมเกี่ยวกับฐานข้อมูลทุกกิจกรรม คือ การบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ การสร้างฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมห้องสมุดมหาวิทยาลัยตามลำดับ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับกิจกรรมจัดหาฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และจัดหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่มีความทันสมัยและต้องอาศัยเทคโนโลยีในการดำเนินการ และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูง ทำให้ห้องสมุดแต่ละแห่งไม่สามารถดำเนินการเพียงลำพังได้ และเป็นกิจกรรมที่น่าจะเป็นประโยชน์กับผู้ใช้โดยแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนางลักษณีย์ ไม่นายกิจ (2534 : 30) ที่ว่าเครือข่ายอาจมีคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมระหว่างกัน ดังนั้นจากสมมติฐานที่ว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับกิจกรรมบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อย่างไรก็ตามแม้ผลการศึกษาข้างต้นจะไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับกิจกรรมบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วย

ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นระดับสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นความสำคัญกับกิจกรรมบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

1.3.2. แนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมความร่วมมือ

สำหรับการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมความร่วมมือของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยได้จำแนกเป็น 6 กิจกรรมหลักคือ 1) กิจกรรมเกี่ยวกับฐานข้อมูล 2) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ 3) การจัดหมู่และทำรายการ 4) การยืมระหว่างห้องสมุด 5) บริการอ้างอิง 6) กิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย / การพัฒนาบุคลากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

1.3.2.1. กิจกรรมเกี่ยวกับฐานข้อมูล

จากผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมเกี่ยวกับฐานข้อมูล พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับทั้ง 3 กิจกรรมว่าควรมีกิจกรรมการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และการสร้างฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมห้องสมุดมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=4.81$) เท่ากัน

1.3.2.2. กิจกรรมการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

จากผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีการจัดหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และการจัดหาฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.71$) เท่ากัน และการจัดหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.67$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาทั้ง 2 กิจกรรมในภาพรวมแล้ว พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีกิจกรรม การบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การสร้างฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปอิเล็กทรอนิกส์ และการสร้างฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมห้องสมุด มหาวิทยาลัย การจัดหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การจัดหาฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ความสำคัญต่อกิจกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่มีความทันสมัยและต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ และการจัดบริการดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง การให้บริการร่วมกันในลักษณะเครือข่ายจึงน่าจะมีความคุ้มค่าในการดำเนินการมากกว่า นอกจากนี้ผู้ใช้อย่างสามารถเข้าถึงบริการที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา กิจกรรมข้างต้นจึงน่าจะตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ในระดับสูง

1.3.2.3. กิจกรรมการจัดหมู่และทำรายการ

จากผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมการจัดหมู่และทำรายการ (ตารางที่ 45) พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีกิจกรรมการกำหนดมาตรฐานในการลงรายการร่วมกัน ($\bar{X}=4.71$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีกิจกรรมการกำหนดมาตรฐานในการลงรายการร่วมกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าการร่วมมือกันการกำหนดมาตรฐานร่วมกันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และทำให้การดำเนินงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชรพร เปรมสมิทธิ์ (2537) ในด้านกิจกรรมของเครือข่ายห้องสมุดทหารว่ากิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงกิจกรรมหนึ่งคือการกำหนดมาตรฐานในการจัดหมู่และทำรายการ ขณะเดียวกันชุตติมา สัจจามันท์ (2542) ระบุว่ามาตรฐานในการดำเนินงาน เช่น การลงรายการทางบรรณานุกรม จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน และเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะทำให้เครือข่ายประสบความสำเร็จ

1.3.2.4. กิจกรรมการยืมระหว่างห้องสมุด

จากผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมการยืมระหว่างห้องสมุด(ตารางที่ 46) พบว่าผู้บริหารห้องสมุดเห็นด้วยในระดับมากที่สุด 4 กิจกรรม คือควรมีบริการถ่ายสำเนาเอกสาร($\bar{X}=4.48$) บริการยืมหนังสือระหว่างห้องสมุด ($\bar{X}=4.29$) บริการยืมวารสารระหว่างห้องสมุด ($\bar{X}=4.14$) และบริการยืมสื่อโสตทัศนวัสดุระหว่างห้องสมุด($\bar{X}=3.95$) ตามลำดับ

สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 4 คนเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีบริการจัดส่งเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document Delivery) ($\bar{X}=5.00$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีกิจกรรมอื่น ๆ คือ บริการจัดส่งเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document Delivery) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยกับกิจกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ และมีความทันสมัยและรวดเร็ว ซึ่งหากพิจารณาจากผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านวิถีติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุด (ตารางที่ 35) พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรติดต่อโดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(Electronic Mail)จะเห็นว่ามีความสะดวกคล่องกันเนื่องจากบริการจัดส่งเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document Delivery) จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีในการจัดส่งผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนั้นผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับบริการยืมหนังสือระหว่างห้องสมุด บริการยืมวารสารระหว่างห้องสมุด และบริการยืมสื่อโสตทัศนวัสดุระหว่างห้องสมุด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้บริการยืมสารสนเทศแก่ผู้ใช้ระหว่างห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการฯ ได้มีการจัดซื้อโปรแกรมการยืมระหว่างห้องสมุด ILL Manager (RLG) มาใช้ในการยืมระหว่างห้องสมุดที่เป็นสมาชิก (ศุภลักษณ์ จันทราภิรักษ์ศรี, 2547) เมื่อมีการใช้ระบบดังกล่าวอย่างสมบูรณ์ การยืมทรัพยากรระหว่างกันอาจทำได้สะดวกยิ่งขึ้น ดังนั้นบริการข้างต้นจึงจะเป็นประโยชน์กับผู้ใช้มากขึ้นด้วย

1.3.2.5. กิจกรรมบริการอ้างอิง

จากผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมบริการอ้างอิง (ตารางที่ 47) พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีบริการสืบค้นข้อมูล ($\bar{X}=4.52$)

ส่วนกิจกรรมที่ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดคือควรมีบริการข่าวสารทันสมัย ($\bar{X}=4.43$) บริการรวบรวมบรรณานุกรม ($\bar{X}=4.29$) และบริการสาระสังเขปและดรรชนี ($\bar{X}=4.19$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีบริการสืบค้นข้อมูล เนื่องจากในการให้บริการร่วมกันของเครือข่ายบริการสืบค้นข้อมูลอาจมีความจำเป็นในการสืบค้นฐานข้อมูลเฉพาะที่จัดทำโดยห้องสมุดหรือมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ซึ่งในบางครั้งเปิดให้เข้าใช้ได้เฉพาะจากภายในห้องสมุดหรือภายในมหาวิทยาลัยนั้น ๆ แต่บางครั้งผู้ใช้จากห้องสมุดอื่นอาจมีความต้องการใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลดังกล่าว ดังนั้นบริการสืบค้นข้อมูลจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ได้อีกทางหนึ่ง

1.3.2.6. กิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย / การพัฒนาบุคลากร

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในด้านกิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย / การพัฒนา พบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีการประชุมหรือสัมมนา ($\bar{X}=4.76$) การฝึกอบรม / การประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X}=4.76$) และการทำวิจัยร่วมกัน ($\bar{X}=4.57$) ตามลำดับ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีการแลกเปลี่ยนบุคลากร ($\bar{X}=4.14$)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาแล้วพบว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าควรมีการประชุมหรือสัมมนา การฝึกอบรม / การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ

การทำวิจัยร่วมกันตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารห้องสมุดคิดว่ากิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย / การพัฒนาบุคลากร มีความสำคัญต่อการที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จของโครงการฯ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ฝึกอบรมผู้ใช้หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้รู้จักวิธีการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายในหน้าที่และบริการที่จะได้รับ ตลอดจนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการติดต่อกับห้องสมุดอื่น นอกจากนั้นการฝึกอบรมยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรห้องสมุด ให้รู้จักวิธีการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายในหน้าที่และบริการที่จะได้รับ ตลอดจนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการติดต่อกับห้องสมุดอื่นด้วย

สรุปการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการวิจัยเรื่องทัศนะของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย พบว่าผลที่ได้จากการศึกษามีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐานและเป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน

ผลการทดสอบที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรเป็นโครงการอิสระภายใต้การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย

ผลการทดสอบที่เป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน ได้แก่

สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงสร้างเครือข่ายแบบรวมศูนย์ การบริหารโดยคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก และกิจกรรมการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่เป็นไปตามสมมติฐานได้แก่ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกว่าโครงสร้างเครือข่ายแบบรวมศูนย์ การบริหารโดยคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากห้องสมุดที่เป็นสมาชิก

ส่วนที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานได้แก่ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเห็นด้วยในระดับมากกับกิจกรรมการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันและจัดส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

ข้อเสนอแนะ

1. การวางแผนของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรมีความชัดเจน ทั้งในด้านกรอบของงบประมาณและระยะเวลาการดำเนินงาน และควรให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย เพื่อให้แผนการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานของเครือข่าย นอกจากนี้ควรมีการวางแผนกลยุทธ์เพื่อให้เครือข่ายบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้
2. กิจกรรมความร่วมมือของโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรมีกิจกรรมความร่วมมือที่หลากหลาย โดยเน้นที่กิจกรรมที่มีความทันสมัยและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ กิจกรรมต่าง ๆ ควรคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้เป็นหลัก ตลอดจนความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
3. โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ และรายงานความก้าวหน้าของ การดำเนินงาน เพื่อให้สมาชิกทราบว่าเป็นไปตามเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่วางไว้หรือไม่
4. โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยควรมีนโยบายที่รองรับการดำเนินงานเครือข่ายระดับประเทศ เพื่อเชื่อมโยงความร่วมมือกับเครือข่ายอื่นและขยายเป็นเครือข่ายระดับชาติในอนาคต นอกจากนี้นโยบายควรเปิดกว้างสำหรับห้องสมุดประเภทอื่น เพื่อให้มีการรวบรวมและใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในประเทศไทยร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

แนวทางการวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาทัศนคติของบรรณารักษ์ต่อโครงการการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย
2. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อบริการของโครงการการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย
3. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายห้องสมุดประเภทอื่น ๆ ในประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย